

Ondanks de mythe dat veranderingen in het onderwijs langzaam gaan, worden herintredende leerkrachten niet zelden geconfronteerd met een totaal nieuwe onderwijswerkelijkheid. Een werkelijkheid waarin de computer zijn intrede heeft gedaan en waarin leerlingen over het algemeen spelenderwijs de weg weten te vinden. Hoe vind je de weg in alle educatieve software en wat is de educatieve waarde van internetsites?

Ingrid Veeke en
Jan Simons

Leerlingen zullen in de toekomst op ieder moment kunnen kiezen uit een brede variëteit aan specifieke media, programma's, diensten, producten en kennisbronnen. Ze zullen in toenemende mate hun eigen leerarrangement samenstellen. Leren zal bovendien steeds meer buiten de school en strak georganiseerde leerpaden om plaatsvinden. Ook tele-Ieren kan worden gebruikt als middel om de effectiviteit van leren thuis en in de praktijk te verhogen. Het zal duidelijk zijn dat het gebruik van ICT hierbij uitdagende, motiverende en krachtige mogelijkheden kan bieden.

Verschillende startsituaties

In de context van een ontluikende netwerkmaatschappij maken herintreders hun rentree in het onderwijs. Hun ervaring en achtergrond zijn heel verschillend. Achtergrond en ervaring in het onderwijs is gegarandeerd, maar kennis en vaardigheden op ICT-terrein behoren voor de meesten niet tot de standaard-bagage. Zo zijn er leerkrachten die nog nooit een muis hebben vastgehad én leerkrachten die thuis de admini-

stratie van de tennisvereniging beheren.

De vaardigheid met het apparaat is heel verschillend. Wanneer leerkrachten zich in het werken met de computer hebben bekwaamd, is dat meestal voor persoonlijke doeleinden: een briefje naar de gemeente, een spreadsheet voor het jaarlijkse wijkfeest, een zoektocht op internet om een hotelletje in Parijs te boeken.

De kennis van ICT-toepassingen in het onderwijs is nog minder gemeengoed. Dat is ook voor spelbaar, gegeven het feit dat zich op dit terrein de laatste jaren veel ontwikkelingen hebben voorgedaan. Van recht-toe-recht-aan software, gericht op het oefenen van de tafels, zijn we nu aangeland bij multimediale programmatuur die kinderen op maat opdrachten laat maken en ondersteuning biedt.

'De' herintreder bestaat dus niet, zeker niet als we naar de kennis en vaardigheden op ICT-gebied kijken. Toch is het van groot belang dat herintredende leerkrachten op school snel en efficiënt met de computer leren werken. Dat is niet alleen nodig om goed aan te kunnen sluiten bij de huidige ontwikkelingen in het onderwijs,

maar ook om juist die kennis en vaardigheden te ontwikkelen die de netwerkmaatschappij vraagt'. Herintredende leerkrachten zijn als het ware voorlopers in 'een leven lang leren'. Nieuwe vaardigheden vragen ook om nieuwe vormen van leren. Ook hier kunnen herintreders van de nood een deugd maken.

Persoonlijk computergebruik

Een belangrijke filosofie achter de invoering van ICT in het onderwijs is dat leerkrachten zélf met de computer uit de voeten moeten kunnen, voordat ze deze zinvol in hun onderwijs kunnen integreren. Door de computer voor eigen persoonlijke activiteiten te gebruiken (bijvoorbeeld lesvoorbereiding, correspondentie, raadplegen van internet, com-

Terug in het onderwijs

municeren met collega's) wordt het nut en de noodzaak van ICT. gebruik al snel duidelijk. Eert leerkracht die de computer voor persoonlijk gebruik kan inzetten, zal gemakkelijker de overstap naar educatief computergebruik kunnen maken. Een tekstverwerkingsprogramma als Word maakt heel gauw de meerwaarde van de computer voor persoonlijk gebruik duidelijk. Dit type programma's is razendsnel ingeburgerd geraakt, omdat de meerwaarde boven de typemachine geen betoog behoeft. Maar ook het voorbereiden van een presentatie met behulp van het programma Powerpoint zou tot de basisvaardigheden moeten horen van iedere leerkracht, evenals het vinden en benutten van informatie op het internet en het gebruik van e-mail. Het persoonlijk com-

putergebruik is dus in eerste instantie vooral gericht op de directe toepasbaarheid van vaardigheden voor de herintreder zelf.

Educatief computergebruik

Omdat herintredende leerkrachten dikwijls niet op de hoogte (kunnen) zijn van een aantal ontwikkelingen op ICT-terrein en toepassingen die in het onderwijs gebruikt worden, is het van belang dat deze leerkrachten een overzicht van de mogelijkheden wordt geboden. En omdat het bovendien voor velen van hen lastig is om een goede keuze te maken uit de grote hoeveelheid educatieve software die er op de markt is, is het eveneens van belang dat deze leerkrachten goede kapstukken aangereikt krijgen bij de selectie van goede en bruikba-

Leerlingen zullen in de toekomst steeds meer kunnen kiezen uit verschillende kennisbronnen

re pakketten. Naast inzicht in het aanbod van (multi-mediale) computerprogramma's is ook de educatieve waarde van internetsites van belang. In de toekomst zal de leerkracht zich steeds meer toeleggen op het organiseren van het meest geschikte leerarrangement voor een leerling. Goed inzicht en overzicht over de verschillende middelen die daarbij bruikbaar zijn, zal tot de basisvaardigheden gaan behoren.

ICT... een kwestie van doen!

Om herintredende leerkrachten op een praktische en concrete manier informatie over ICT-mogelijkheden voor zichzelf (persoonlijk computergebruik) en voor het onderwijs (educatief computergebruik) te bieden, ontwikkelde KPC Groep specifiek voor deze doelgroep het softwarepakket *IeT ... een kwestie van doen!* Het pakket bestaat uit twee cd-roms met werkboek. Het materiaal is zodanig opgebouwd dat leerkrachten met weinig of geen ervaring direct aan de slag kunnen. De gebruiker wordt stapsgewijze door de verschillende onderdelen geleid. Alle informatie op de cd-rom is in een browser-omgeving ontwikkeld, waardoor de stap naar internetgebruik wat kleiner is. De onderdelen die daadwerkelijk het *world wide web* opgaan, zijn zodanig geïntegreerd in het programma dat verdwalen vrijwel onmogelijk is

De auteurs zijn werkzaam als adviseurs bij de . KPC Groep in s-Hertogenboseh.

ICL een kwestie van doen'
is te bestellen bij KPC Groep
(afdeling Verkoop)
Postbus 482
5201 AL 's-Hertogenboseh
Telefoon (073) 6247 247
Fax 073 6 247 294
E-mail e.post@kpegroep.nl
Prijs f 40,00 (excl. verzendkosten)
Bestelnummer: 1.050.06

